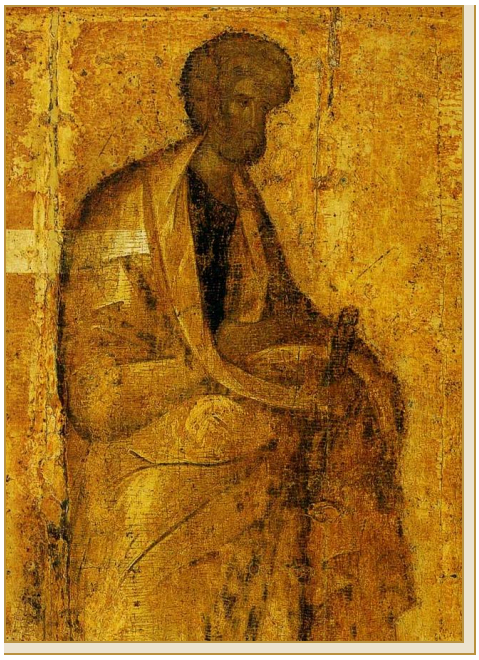

ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ

በአንጾኪያ ከነበረው ከቅዱስ ጴጥሮስ እስከ ዛሬ ድረስ

በዚህ የቅብብሎሽ መስመር፦

ብፁዕ*

Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡

የእሕዛብ ጳጳስ፣ በሐዋርያዊ ተልእኮ

✠

1. ቅዱስ ጴጥሮስ፣ ሐዋርያና ሰማዕት [ካኦ]

እ.ኤ.አ. በ*30* ገደማ በክርስቶስ ተጠራ፤ የአንጾኪያ የመጀመሪያው ጳጳስ
በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሰበት፦ «አንተ ጴጥሮስ ነህ፥ በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራለሁ» *(የማቴዎስ ወንጌል 16:18)*፤ በአንጾኪያ *(ወደ ገላትያ ሰዎች 2:11)*

ይህ የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር እ.ኤ.አ. በ30 ገደማ ከነበረው ከሐዋርያው ጴጥሮስ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ይዘልቃል፤ ይህም እስከ 2026 እ.ኤ.አ. ድረስ 1,996 ዓመታትን ያካልላል።

ከቅዱስ ጴጥሮስ እስከ አንጾኪያው ፓትርያርክ ቄርሎስ *8*ኛ ድረስ ያለው ቅብብሎሽ የአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን የምትጠብቀውን የአንጾኪያ ፓትርያርኮች ዝርዝር፣ ከ*1724* እ.ኤ.አ. ጀምሮ ደግሞ የመልካይት ግሪክ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የምትጠብቀውን ዝርዝር ይከተላል፤ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት የራሳቸውን ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ የአንጾኪያ የመጀመሪያ ጳጳስ ወደሆነው ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ የሚያደርሱባቸው ያው ዝርዝሮች ናቸው።

የጵጵስና ሢመት ከአንዱ ወደ ቀጣዩ የተፈጸመው ከዚህ በታች በተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናት በኩል ነው።

በዚህ መስመር ውስጥ ያሉ አንዳንድ ጳጳሳት በቅዱሳንነትም ይከበራሉ። ከስማቸው አጠገብ ያሉት ምልክቶች የሚመለከቱት የሕይወትን ቅድስና ብቻ ነው። የማንኛውንም ሢመት ሕጋዊነት አይነኩም፤ በቅዱሳንነት ቢከበርም ባይከበርም፣ የተዘረዘረው እያንዳንዱ ጳጳስ በቅብብሎሹ ውስጥ ያለውን ሰፍራ በእኩልነት ይይዛል።

ቅ. ቅዱስ፦ አንዲት ቤተ ክርስቲያን የጀግንነት ቅድስና ሕይወት እንደ ኖረና አሁን ከእግዚአብሔር ጋር እንዳለ በይፋ የምታከብረው፣ መታሰቢያውንም በቀን መቁጠሪያዋ

የምትጠብቅለት ሰው። በጥንቲቱ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን የሚታወቁት በምእመናንና በጳጳሶቻቸው ይሁንታ ነበር፤ በኋላ ግን በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በይፋ የቅድስና አዋጅ (ካኖናይዜሽን)፣ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በክብረ ቅድስና አዋጅ ሆነ።

ቡሩክ ቡሩክ፦ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ ቅዱስ ተብሎ በይፋ ከመታወጁ በፊት ያለውን መደበኛ ደረጃ፣ ማለትም የቡሩክነት ዕውቅና ያገኘ ሰው።

ካ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እንደ ቅዱስ ወይም እንደ ቡሩክ የሚከበር።

ኦ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ተብሎ ይከበራል።

ካኦ በሮማ ካቶሊክም በምሥራቅ ኦርቶዶክስም አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ሆኖ ይከበራል።

ቀይ ሰማዕት፦ ስለ እምነት ሕይወቱን የሰጠ።

አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ማን እንደ ሆነ ሁልጊዜ አይስማሙም። አንዲቱ ሌላዋ የማታከብረውን ሰው ልታከብር ትችላለች፤ ምልክቶቹም እያንዳንዱን የትኛዋ ቤተ ክርስቲያን እንደምታከብረው ያሳያሉ።

አንጾኪያ

ቅዱስ ጴጥሮስ ወደ ሮም ከመሄዱ በፊት የመሠረተው የአንጾኪያ መንበር፤ በዚያም «ደቀ መዛሙርትም መጀመሪያ በአንጾኪያ ክርስቲያን ተባሉ» *(የሐዋርያት ሥራ 11:26)*። የአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን ዝርዝራቸውን እንደምትጠብቀው፣ ቅዱስ ጴጥሮስን ከተካው ከቅዱስ አቮዲዮስ ጀምሮ እስከ ቄርሎስ 5ኛ ድረስ ያሉት የአንጾኪያ ጳጳሳትና ፓትርያርኮች።

2. ቅዱስ አቮዲዮስ ካኦ 53
3. ቅዱስ አግናጥዮስ ካኦ ሰማዕት 68
4. ሄሮን 1ኛ 100
5. ቆርኔሊዎስ 127
6. ሄሮን 2ኛ 151
7. ቅዱስ ቴዎፍሎስ ካኦ 169
8. ማክሲሞስ 1ኛ 188
9. ቅዱስ ሴራፕዮን ካኦ 191
10. ቅዱስ አስክሌፒያዴስ ካኦ 212
11. ፊሊጦስ 218
12. ዜቢኑስ 232
13. ቅዱስ ባቢላስ ካኦ ሰማዕት 240
14. ፋቢዮስ 253
15. ዴሜትሪያኖስ 256
16. አምፍሎቅዮስ 263
17. የሳሞሳጣው ጳውሎስ 267
18. ዶምኖስ 1ኛ 270
19. ጢማዮስ 273
20. ቄርሎስ 277
21. ቲራንዮን 299
22. ቪታልዮስ 308
23. ቅዱስ ፊሎጎንዮስ ካኦ 314
24. ጳውሊኖስ 324
25. ቅዱስ ኤዎስጣቴዎስ ካኦ 325
26. ኤውላልዮስ 332
27. ኤውፍሮንዮስ 333
28. ፍላኪሎስ 334
29. እስጢፋኖስ 1ኛ 341
30. ሌዎንትዮስ 345
31. ኤውዶክስዮስ 350
32. ቅዱስ ሜሌጥዮስ ካኦ 354
33. አኒያኖስ 357
34. ኤውዞዮስ 360
35. ዶሮቴዎስ 370
36. ጳውሊኖስ 2ኛ 371
37. ቪታልዮስ 2ኛ 376

38. ቅዱስ ፍላብያኖስ 1ኛ ካኦ 384
39. ፖርፊርዮስ 404
40. አሌክሳንደር 408
41. ቴዎዶቶስ 418
42. ዮሐንስ 1ኛ 427
43. ዶምኖስ 2ኛ 443
44. ማክሲሞስ 2ኛ 450
45. ባስልዮስ 459
46. አካቅዮስ 459
47. ማርቲርዮስ 461
48. ጴጥሮስ አጣቢው 465
49. ዩልያኖስ 466
50. ዮሐንስ 2ኛ 475
51. እስጢፋኖስ 2ኛ 490
52. እስጢፋኖስ 3ኛ 493
53. ካላንድዮን 495
54. ዮሐንስ ኮዶናቶስ 495
55. ፓላድዮስ 497
56. ፍላብያኖስ 2ኛ 505
57. ሳዊሮስ 513
58. ጳውሎስ 2ኛ 518
59. ኤውፍራስዮስ 521
60. ቅዱስ ኤፍሬም ኦ 526
61. ዶምኖስ 3ኛ 546
62. ቅዱስ እናስታስዮስ 1ኛ ሲናዊው ካኦ 561
63. ቅዱስ ጎርጎርዮስ ካኦ 571
64. ቅዱስ እናስታስዮስ 2ኛ ካኦ ስማዕት 599
65. ጎርጎርዮስ 2ኛ 610
66. እናስታስዮስ 3ኛ 620
67. መቄዶንዮስ 628
68. ጊዮርጊስ 1ኛ 640
69. መቃርዮስ 656
70. ቴዎፋኔስ 681
71. ሴባስቲያን 687
72. ጊዮርጊስ 2ኛ 690
73. አሌክሳንደር 2ኛ 695
74. እስጢፋኖስ 4ኛ 742
75. ቴዎፊላክት 748
76. ቴዎድሮስ 767
77. ዮሐንስ 4ኛ 797
78. ኢዮብ 810
79. ኒቆላዎስ 826
80. ስምዖን 834
81. ኤልያስ 840
82. ቴዎዶስዮስ 852
83. ኒቆላዎስ 2ኛ 860
84. ሚካኤል 879
85. ዘካርያስ 890
86. ጊዮርጊስ 3ኛ 902
87. ኢዮብ 2ኛ 917
88. ኤውስትራትዮስ 939
89. ክሪስቶፎሮስ 960
90. ቴዎድሮስ 2ኛ 966
91. አጋፕዮስ 977
92. ዮሐንስ 5ኛ 995
93. ኒቆላዎስ 3ኛ 1000
94. ኤልያስ 2ኛ 1003
95. ጊዮርጊስ ላስካሪስ 1010
96. መቃርዮስ ጳድቁ 1015
97. ኤሌውቴርዮስ 1023
98. ጴጥሮስ 3ኛ 1028
99. ዮሐንስ 6ኛ 1051
100. ኤሚልያኖስ 1062
101. ቴዎዶስዮስ 2ኛ 1075
102. ኒቂፎሮስ 1084
103. ዮሐንስ 7ኛ 1090
104. ዮሐንስ 9ኛ 1155
105. ኤውቲሚዮስ 1159

106. መቃርዮስ 2ኛ 1164
107. አትናቴዎስ 1166
108. ቴዎዶስዮስ 3ኛ 1180
109. ኤልያስ 3ኛ 1182
110. ክሪስቶፎሮስ 2ኛ 1184
111. ቴዎድሮስ 4ኛ (ባልሳሞን) 1185
112. ኢያቄም 1199
113. ዶሮቴዎስ 1219
114. ሰምዖን 2ኛ 1245
115. ኤውቲሚዮስ 2ኛ 1268
116. ቴዎዶስዮስ 4ኛ 1269
117. ቴዎዶስዮስ 5ኛ 1276
118. አርሳንዮስ 1285
119. ዲዮናስዮስ 1293
120. ማርቆስ 1308
121. አግናጥዮስ 2ኛ 1342
122. ጳኩሚስ 1386
123. ኒሎስ 1393
124. ሚካኤል 3ኛ 1401
125. ጳኩሚስ 2ኛ 1410
126. ኢያቄም 2ኛ 1411
127. ማርቆስ 3ኛ 1426
128. ዶሮቴዎስ 2ኛ 1436
129. ሚካኤል 4ኛ 1454
130. ማርቆስ 4ኛ 1476
131. ኢያቄም 3ኛ 1476
132. ጎርጎርዮስ 3ኛ 1483
133. ዶሮቴዎስ 3ኛ 1497
134. ሚካኤል 5ኛ 1523
135. ዶሮቴዎስ 4ኛ 1541
136. ኢያቄም 4ኛ 1543
137. ሚካኤል 6ኛ 1577
138. ኢያቄም 5ኛ 1581
139. ኢያቄም 6ኛ 1593
140. ዶሮቴዎስ 5ኛ 1604
141. አትናቴዎስ 3ኛ (ደባስ) 1611
142. አግናጥዮስ 3ኛ (ዐጢያ) 1619
143. ኤውቲሚዮስ 3ኛ 1635
144. ኤውቲሚዮስ 4ኛ 1636
145. መቃርዮስ 3ኛ (ዛዒም) 1648
146. ኒዮፊቶስ 1ኛ 1674
147. አትናቴዎስ 4ኛ (ደባስ) 1686
148. ቄርሎስ 5ኛ (ዛዒም) 1694

የመልካይት ፓትርያርክ መንበር

ከ*1724* እ.ኤ.አ. ጀምሮ፣ ከሮማ ጳጳስ ጋር በኅብረት ያሉት የአንጾኪያ የመልካይት የግሪክ ካቶሊክ ፓትርያርኮች፣ ከቄርሎስ *6*ኛ እስከ ቄርሎስ *8*ኛ ድረስ።

149. ቄርሎስ 6ኛ (ጠናስ) 1724
150. አትናቴዎስ 4ኛ (ጀውሐር) 1759
151. ማክሲሞስ 2ኛ (ሐኪም) 1760
152. ቴዎዶስዮስ 5ኛ (ደሐን) 1761
153. ቄርሎስ 7ኛ (ሲያጅ) 1794
154. አጋፕዮስ 2ኛ (መጠር) 1796
155. አግናጥዮስ 4ኛ (ሰሩፍ) 1812
156. አትናቴዎስ 5ኛ (መጠር) 1813
157. መቃርዮስ 4ኛ (ጠዊል) 1813
158. አግናጥዮስ 5ኛ (ቀጣን) 1816
159. ማክሲሞስ 3ኛ (መዝሉም) 1833
160. ቀሌምንጦስ (በሑስ) 1856
161. ጎርጎርዮስ 2ኛ (ዩሱፍ-ሳዩር) 1864
162. ጴጥሮስ 4ኛ (ጀራይጊሪ) 1898
163. ቄርሎስ 8ኛ (ጌሐ) 1902

ቤይሩትና አሜሪካ

በ*1905* እ.ኤ.አ. በፓትርያርክ ቄርሎስ *8*ኛ ከተሾመው ከቤይሩት መልካይት ሊቀ ጳጳሳት ከአትናቴዎስ ሳዋያ ጀምሮ፣ እያንዳንዱ ጳጳስ ከእርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ ተሹሟል።

164. አትናቴዎስ (ሰዋያ) 1905

165. እንጦንስ አኒድ 1911
166. ዋላስ ዴቪድ ደ ኦርቴጋ ማክሲ 1945
167. ኒልስ ቤርቲል አሌክሳንደር ፐርሶን 1986
168. ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር 2004

169.

Garland F. Byers, Jr.

2013

✠

ክህነት

ሹመት

ኦገስት 17 ቀን 2008 እ.ኤ.አ.፣ በእጅ መጫን፣ St. Paul’s Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፣ ፓልመርተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ሢመተ ጵጵስና

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ.፣ በቅዱስ ቁርባን አከባበር ወቅት በእጅ መጫን፣ St. Paul’s Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፤ ቤተ ጸሎቱ በዚያ ዕለት የተሰበሰበው American Legion Post 16 ውስጥ ነበር፣ ሰላቲንግተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ዋና ሿሚ

ብፁዕ ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር

ተባባሪ ሿሚዎች

ጳጳስ ብራድሊ ኤ. ቫርቪል
ጳጳስ ማይክል ባዩስ
ጳጳስ ጄምስ ቶምሰን

የሹመትና የሢመተ ጵጵስና የምስክር ወረቀቶች ከሢመቱ ፎቶግራፎች ጋር ስለ ጳጳሱ በሚለው ገጽ ላይ ቀርበዋል።

አገልግሎት

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. በተባለው ድርጅት ውስጥ ሢመተ ጵጵስና ተቀበሉ፤ ከዚያም በዚሁ ድርጅት ውስጥ Western North Carolina ሀገረ ሰብከት ሊቀ ጳጳሳት ሆነው አገልግለዋል። ጳጳስ ባየርስ ከዚያ ድርጅት ጋር ከእንግዲህ ግንኙነት የላቸውም።

የሥነ መለኮት ዶክተር (*honoris causa*)፤ ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. የሰጠው።

Amharic Scripture quotations: copyright © 1962, 2003 United Bible Societies. Revised Amharic Bible in XML (2003). Printed version by United Bible Societies (C)1962. E-Text in transliterated ASCII format by Lapsley/Brooks Foundation 1994. Unicode UTF-8 transformation and XML-tagging by Dirk Röckmann 2003 (www.nt-text.net). With kind permission of the Bible Society of Ethiopia. Every non-commercial work using this data in any form must fully include this copyright statement! Every commercial use of parts or the complete data in any form needs written permission of the Bible Society of Ethiopia!

ሐዋርያው ጴጥሮስ፣ በሞስኮ ክሬምሊን የሚገኘው የብሥራት ካቴድራል የዴይሲስ ረድፍ ሥዕለ አድኅኖ፣ እ.ኤ.አ. በ1399 ገደማ፣ የግሪካዊው ቴዎፋኔስ ሥራ እንደ ሆነ ይታመናል። ምንጭ፦ Wikimedia Commons፣ የሕዝብ ንብረት (public domain)፤ ከመጀመሪያው ምስል ተቆርጦ መጠኑ ተቀይሯል።